

عنوان مقاله:

بررسی نحوه عملکرد خیریه ها در امور متکدیان (مطالعه موردی : دوره قاجار و پهلوی)

محل انتشار:

پژوهشنامه مطالعات وقف و امور خیریه، دوره 1، شماره 1 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 17

نویسنده:

زهرا علیزاده بیرجندی - دانشیار گروه تاریخ، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران

خلاصه مقاله:

در دوره قاجار و پهلوی برخی از موسسات و دست اندرکاران امور خیریه به مقابله با معضل تکدی گری و رسیدگی به امور متکدیان پرداختند. این رویکرد از آن جهت در خور تامل است که از ظهور نگرش های نوینی در عرصه امور خیر و رفع آسیب های اجتماعی حکایت دارد. پیچیدگی ابعاد تکدی گری، وجود متکدیان حرفه ای و کلاش و تنوع گونه های تکدی گری چالش هایی را برای خیرین در مدیریت امور متکدیان فراهم می ساخت. خیریه ها بتدریج با اتخاذ تدابیری خاص و گنجاندن آن در اساسنامه های خود سبک مدیریتی ویژه ای را برای مقابله با اینگونه چالش ها در پیش گرفتند. پژوهش پیش رو تاملی در نحوه عملکرد خیریه ها در امور متکدیان و ارزیابی چالش های پیش روی آنها در دوره قاجار و پهلوی است. این پژوهش که با روش توصیفی تحلیلی و با بهره گیری از اسناد آرشیوی تدوین شده در پی پاسخگویی به دلایل رویکرد خیرین به امور متکدیان، و چگونگی عملکرد آنها در ساماندهی متکدیان است. در این مقاله، سبک مدیریتی دو نمونه از خیریه هایی که تدابیر آنان در رفع برخی چالش های ساماندهی امور متکدیان کارساز بوده، مطرح شده است. برخی از خیریه های فعال در امور متکدیان برای مقابله با چالش ها، تغییراتی در اهداف و عملکرد خویش از طریق جایگزینی فعالیت های کیفیت بخش و مبتنی بر حمایت های هوشمندانه به جای بخشش تن پرورانه پدید آوردند. سبک مدیریتی خیریه های مورد مطالعه در این پژوهش، برسرخ شناسی متکدیان و ساماندهی آنها بر مبنای شاخص های برسرخ بارویکرد مهارت آموزی قرار گرفته است. شیوه مدیریت خیریه هایی که در این پژوهش به عنوان الگو معرفی شده اند، برچند اصل به شرح ذیل استوار هستند: -تحقیق و بررسی در مورد کیفیت استحقاق افراد تحت پوشش، -تفکیک متکدیان، جدا کردن کودکان، جداسازی زنان و مردان، تفکیک متکدیانی که توان کار دارند از متکدیان از کارافتاده و ناتوان، -آموزش مهارت های لازم به متکدیان و کارآفرینی برای آنان.

کلمات کلیدی:

موسسات خیریه، متکدیان، تکدی گری، قاجار، پهلوی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1627713>

